נו:

אי נמי. בסתמא דלא אמר לא בדקתי ואשתכח שרץ בגומא:

בסטרא. בלדי הבגד שיש שם קמטים ותפירות שקורין וירונ״ש:

מחזור ותכבסנו. אם לא בדקתו

בשעת כבוסו ולחחר זמן נמלח בו

כתם ואין ידוע אם קודם כבום

היה בו לטמא טהרות של קודם לכן:

הם נדחו מרחיו. מחמת כבום זה:

בידוע שלחחר כבום. רחשון נפל בו

וטהרות של קודם כבום ראשון

טהורות דאי קודם כבום קמא הוה

ביה כבר נדחו מראיו מחמת כבום

ראשון: מקדיר. נכנס בבגד טרשטרייש.

כתם שלפני כבום מגליד וגלדו עבה:

לא שנו. אדר׳ שמעון קאי: למפרע.

עד שעת הכבוס: בותני' באין

מרקם טהורים. שהן עובדי כוכבים

ודמן טהור: שהן גרים. ודמן טמח:

וטועין. שאין מלניעין את כתמיהם:

וחכמים מטהרין. בגמרא פריך ואי

דישראל טהור דמאן טמא: שלא

נחשדו. ומכבסין חותם: גבו' קח

פסיק ותני. הבאין מבין העובדי

כוכבים טהורין ואפילו מתרמוד

אלמא בני תרמוד עובדי כוכבים

גמורים הן: זאת אומרת מקבלין

גרים מן התרמוד. וכשרין לבח בקהל ולא אמרינן ממזרים הן שנתערבו

בבנות עשרת השבטים ועובד כוכבים

ועבד הבא על בת ישראל הולד

ממזרי : גרי אריות הן. מפורש בספר

מלכים (ב יו) וישלח ה' בהם את

האריות וגו': גרי אמת הן. ודמן

טמא: בערי ישראל. במקום גלוי:

נחשדו על כתמיהן. דלא מלנעי להו:

בותבי' בכל מקום. במקום

ישראל: בחדרים. מסתמא מדאלנעי

דם נדה הוא: בית הטמאות. חדר שהנשים משתמשות בו בימי נדותן:

סככות ופרעות. בגמ'^{ה)} מפרש להו וספק נינהו ומדרבנן וכותיים לית להו: גב'

ל) [ע" מוס' לקמן סד: ד"ה על גבי כולס], כ) ינמות טו. ב"ק לח:, ג) ינמות שס, ד) [שבת מו. וש"טן, ס) [ינמות טו: גיטין כג.

מנחות נב: חולין מג.],

ו) יבמות כד: חודין מג.], ו) יבמות כד: קדושין עה: סנהדרין פה: [ב"ק לח: חולין ג:], ו) [יבמות מה.],

ג:], ז) [יבמות מה.], ה) [לקמן נו.], ט) עיין מהר"מ ורש"א, י) [ל"ל רקת

מיא בתי"ט], ל) [ועי' היטב תוספות יבמות טו: ד"ה

סעיף מו מז: סעיף מו מז: בז ב מיי פי״ח מהלכות אבות הטומאה הלי ד ופ"ג מהלכות משכב ומושב

הלכה ז: בה ג מיי׳ פ״ג מהלכות משכב ומושב הלכ׳ ז:

תום' הרא"ש

בנומא נמי בדיק. והא דאמרינן בפ״ק דפסחים גבי תיבה שנשתמשו בה מעות מעשר דגומא איוה ורדקח מעשר דגומא אינה נבדקת התם בגומא מכוסה בדפי התיבה ואינה נראית: ה"ג וכן הכתם כו' עד שעת כיבוס חזקתו בדוק ול"ג דבעי לעיל: ש"מ חזקתו דבעי לעיל: ש"מ כיבוד בדוק. אבל ע"י כיבוד אינו נמצא. והא דאמרינן בפ״ק דפסחים ובפ׳ אלו בפ"ק זפטוים ובפ"ק אלו מציאות מעות שנמצאו שם חולין לפי ששוקי ירושלים עשויין להתכבד בכל יום. שאני מעות דבשעת הכיבוד רגילין , לעיין עליהם ולבקש מעות שנפלו שם: אימרטוטי הבאין מרקם. תימה דהכא ד"ח היה גורס הכא ריקם ושמא ריקם המלך בנאה וקרא על שמו. ומיהו לא קשה מידי דבלאו הכי צריך לומר התם דטובי ריקם היו. ובפ' אלו הן הגולין נמי אמרינן הוי קדש הזו. ועודבי כוכבים דים בריקם ועודבי כוכבים דים בריקם לאו דישראל הם דהא לאו דישראל הם דהא לאו דישראל הם דהא מצועי כתמייהו ורי יהודה מצועי כתמייהו ורי יהודה מאבר אי העובדי כוכבים מאבר אי העובדי כוכבים מצניעי כתמייהו ורי יהודה קאמר אף העובדי כוכבים ישראלים הם אלא שטעו להשתמר א"נ הכא מיירי בכתמים שידועין בודאי דשל עובדי כוכבים: מבין העובדי כוכבים טהוריז גזרו חכמים בכתמיהם כיון . דדמן לאו דאורייתא הוא: אמוראי נינהו ואליבא דר מיהך מתניתין וכ״ת קסבו ר' יוחנן כמ"ד עובד כוכבים . ועבד הבא על בת ישראל ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר וכסתם מתניתין בפרק האומר ובפרק אלמנה מ״מ מתניתין סברה דלא באו עובדי כוכבים על בנות ישראל כלל דאי באו בנות ישראל כלל דאי באו בין הולד כשר או ממזר כתמן טמא ולא אשכחן תנא דפליג על מתניתין בהא וי"ל דר' יוחנן וסביא ס"ל כדתני רמי בר יחזקאל ס"ל כדתני רמי בר יחזקאל בפ"ק דיבמות אין מקבלין גרים מן הקרתויים וההיא פליגא אמתניתין דמטהרת כתמי כל עובדי כוכבים: קוברין שם נפליהן. ותימה ינשיהן נדות היאך משמשין . שם וגם האנשים ביו שם הגמ האנטים בימי טומאתן ואי אין נזהרין בטומאת מת של נפלים א"כ בפ׳ בנות כותיים דאמרינן בכותי שטבל ועלה ודרס על בגדי חבר שטהור גמור אי ידעינן שלא בעל בקרוב. וגם דהא דתנן התם תחתון כעליון מוקמינן לה בנשוי אבל בפנוי לא ואמאי והלא טמאין טומאת מת וי״ל דלפי שעה הובריז שם

בו א טוש"ע י"ד סימן קל בגובא נמי בדיק. והא דאמר בפ"ק דפסחים (דף ז.) דגומא אינה נבדקת גבי תיבה שנשתמשו בה מעות מעשר (c) שני התם בחרץ המכוסה בקרשי התיבה דההיא גומא אינה מפני מה אמרו כו'. כלומר מפני מה חלו בכיבוד וטיהרו טהרות נבדקת: זכן הבתם עד שעת בבום חזקתו בדוק בו'. ל"ג איבעיא להו דקאי אאיבעיא להו דלעיל גבי

אמרו. ומפני מה חלו טהרה בכבום: למביע להו דלעיל גבי

אי נמי דאשתכח בגומא אי אמרת חזקתו בדוק מאן דבדק בגומא נמי בדיק אי אמרת חזקתו מתכבד גומא לא מתכבדא: וכן הכתם וכוי: איבעיא להו עד שעת כבום חזקתו בדוק או דלמא חזקתו מתכבם למאי נפקא מינה דאמר כיבם ולא בדק אי אמרת חזקתו בדוק הא לא בדק אי אמרת חזקתו מתכבם הא מתכבם אי נמי דאשתכחה בסטרא אי אמרת חזקתו בדוק מאן דבדק בסמרא נמי בדיק אי אמרת חזקתו מתכבם בסמרא לא מתכבם מאי תא שמע דתניא א"ר מאיר מפני מה אמרו השרץ שנמצא במבוי מממא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כיבוד מפני שחזקת בני ישראל בודקין מבואותיהן בשעת כבודיהם ואם לא בדקו הפסידוהו למפרע ומפני מה אמרו כתם שנמצא בחלוק מממא למפרע עד שיאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו כתם או עד שעת הכבום מפני שחזקת בנות ישראל בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן ואם לא בדקו הפסידו למפרע ר' אחא אמר תחזור ותכבסנו אם נדחה מראיתו בידוע שלאחר כבום 🐠 ואם לאו 🌣בידוע שלפני הכבום רבי אומר "אינו דומה כתם שלאחר הכבום לכתם שלפני הכבום שזה מקדיר וזה מגליד יש"מ חזקתו בדוק ש"מ: ומממא בין לח וכו': א"ר אלעזר ילא שנו אלא שרץ אבל כתם לח גמי מממא למפרע אימר יבש היה ומיא נפיל עליה שרץ נמי אימר יבש היה ומיא נפיל עליה אם איתא דהכי הוא אמרטוטי אימרטם: בתני יכל הכתמין הבאין מרקם מהורץ רבי יהודה מממא מפני שהם גרים וטועין יהבאין מבין העובדי כוכבים טהורין

מבין ישראל ומבין הכותים רבי מאיר משמא

מה, מברן ישראל ומבין הכותים רבי מאיר מטמא וחכמים מטהרים מפני שלא נחשדו על כתמיהן: גכו' יקפסיק ותני אפילו מתרמוד א"ר יוחנן זאת אומרת מקבלין גרים מתרמוד איני והא רבי יוחנן

וסביא דאמרי תרוייהו אין מקבלין גרים מתרמוד וכי תימא זאת ולא סבירא

ליה יוהאמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה יאמוראי נינהו ואליבא דרבי

יוחנן: מבין ישראל וכו': ורבנן אי דישראל ממהרי דמאן מטמו חסורי

מחסרא והכי קתני מבין ישראל ממא מבין הכותים רבי מאיר מטמא

דכותים גרי אמת הן וחכמים ממהרין ידכותים גרי אריות הן אי הכי

שלא נחשדו על כתמיהן גרי אריות מבעי ליה אלא הכי קאמר מבין ישראל ומבין הכותים ממאין דכותים גרי אמת הן הנמצאין בערי ישראל

מהורין שלא נחשדו על כתמיהם ואצנועי מצנעי להו הנמצאין בערי

כותים רבי מאיר מטמא דנחשדו על כתמיהם וחכמים מטהרין שלא

נחשדו על כתמיהן: בותני' יכל הכתמים הנמצאים בכל מקום מהורין חוץ מן הנמצאים בחדרים ובסביבות בית הממאות בית הממאות של

כותים מטמאין באָהל מפני שהם קוברין שם את הנפלים ר' יהודה אומר

לא היו קוברין אלא משליכין וחיה גוררתו נאמנים לומר קברנו שם את הנפלים או לא קברנו נאמנים לומר על הבהמה אם בכרה אם לא בכרה

שרץ: ש'בודקות חלוקיהן בשעת כבוםיהן. לאחר הכנוס נודקות ואס לא מצאה הכתם טהור החלוק אע"פ שהיה בו בודאי כתם קודם כבום וכגון שהטבילתו והא דאמר לקמן בפרק האשה (דף סא.) בגד שאבד בו כתם מעבירים עליו ז' סממנים לבטלו ה״ה דאזיל ליה לכתם ע״י כבום סתם והא דמסיק דאין חזקתו מתכבס היינו כשהכתם בסיטרא או בזוית אי נמי ע"י כבוס סתם לא אזיל ובודקות חלוקיהן היינו לפני כבום ואי מנאה הכתם מעבירה עליו ז' סממנים או תעשה כבוס גמור וטוב דהא חזינן דע"י כבוס טוב הולך הכתם בלא סממנים: שבוט מינה חוקתו בדוק. והא דאמר צפ"ק דפסחים (דף ז.) ובאלו מליאות (ב"מ דף כו.) מעות שנמלאו בירושלים בשאר ימות השנה חולין לפי ששוקי ירושלים עשויין להתכבד בכל יום לא שחזקתן מתכבדים אלא בשעת כבוד רגילים לעיין ולחפש חם יש שם מעות אי נמי כשבודקין השוקים שלא יהא שם עלם כשעורה או כעדשה מן השרץ אם היו שם מעות סיו נמנאות: הבאים מרקם. ר"ת גרים י רקם דאילו ברקם היו ישראל כדאמר בריש מסכת גיטין (דף ב.) אף המביא מן הרקם ומן החגר ולא קשה מידי דטובי רקס הוו כדפרישית שם ועוד אע"ג דברקם ישראל הוו קאמר הכא דכתמן טהורין דישראל מלניעים כתמיהן אלא של עובדי כוכבים הן וטהורין ורבי יהודה מטמח משום שיש שם גרים וטועים (ג) להשתמש אי גמי הכא איירי בידוע שהן של עובדי

כוכבים הדרים שם: מבין העובדי כוכבים מהורים. אע"ג דנפרק ננות כותים (לעיל לד.) אמר דדם עובדת כוכבים מטמא כרוקה וכמימי רגליה בכתמים דרבנן לא גזרו עליהם:

אמוראל נינהו בו'. ואם תאמר א"כ מ"מ תקשה לרבי יוחנן דאמר אין מקבלין גרים מן התרמוד אע"ג דסתם מתניתין דעשרה יוחסין (קדושין דף עה:) ודפרק אלמנה (יבמות סח:) וכמה תנאי סברי דעובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר מ״מ תקשה ליה ממתניתין דסברה דלא באו עובדי כוכבים על בנות ישראל דאי באו הוי כתמן טמא דבין אם הולד ממזר או כשר ישראל הוי ויש לומר דרבי יוחנן וסביא סברי כדתני רמי בר יחזקאל בפ"ק דיבמות (דף טו.) דאין מקבלין גרים מן הקרמיין ומן

נאמנים על ציון קברות ואין נאמנין לא על הסככות ולא על הפרעות ולא על בית הפרס זה הכלל דבר שחשודים בו אין נאמנין עליו: גב' התרמודין דפליג אמתניתין דהכא דמטהר כחמי כל העובדי כוכבים ולא בעי לשנויי לא לבר מחרמוד כדמשני בפ״ק דגיטין (דף ו) לא לבר מבדמחלק ברקם ולא בשאר עובדי כוכבים משמע דכולהו טהורים?: קוברין שם הנפדים. ואם תאמר והיאך משתמשים שם בימי טומאתן והלא מהרים הם מטומאת מת ונפלים כדתניא נאמנים לומר לא קברנו שם הנפלים ומוקי לה בגמרא בכומי כהן עומד שם אובפרק בנות כומים (לשיל דף לג.) אמר דנשוי מטמא משום בועל נדה אבל פנוי לא וי"ל דלפי שעה קוברין שם נפלין ולאחר זמן מסלקין אותם לקוברן בבית הקברות ואין אנו יודעין מתי מסירין אותן: דא נחשרו עד בתמיהם. ואע"ג דכתמים דרבנן הך טומאה אית להו דסברה דמגופה אתא:

הגהות הב"ח

(א) גם' ואס לאו בידוע. נ"ב ע"ל בדף סד ע"ב בתוספות בד"ה על גבי כולס: (ב) תום' ב"ה בגומא וכו' שאני התם: "ה הבאים וכו' וטועים

הגהות מהר"ב רנשבורג

:עמודי עולם

לעזי רש"י

וירונ"ש [יירונ"ש]. כנפי טרשטריי"ש [טרישטריש"ט]. מחלחל.

מוסף רש"י כל הכתמין הבאין מרקם. שנמלאו בבגדים

מרקם. שנוננוו כפגים הבאים מרקם, טהורים. לפי שלא גזרו על כחמי עובדי שנט הגרו ענוני ענוני במוני מוכזי כוכבים (יבמות או) עיר ברוכים היא, ודם ברוכים היא, ודם נכרים טהור מדאורייתא, דכתיב (ויקרא יב) דבר אל בני יבראל משה כי תוריע וילדה, בת יבראל מעומהם בלידה בת יבראל הרוכים ואויי. ובנדה ולא נכרית, ואע"ג דרבנו גזרו עליהם שיהו מינין, על כתמיהן לא גזרו, דהא כתמין דישראל גופייהו מדרבנן נינהו, דמדאורייתא דם יהיה זובה בבשרה כתיב, דם יהיה זוכה בבשרה כתיכ, שתראהו מגופה ולא שתמלאהו בבגדה, ואפילו ראתה מגופה אתריען בתסי נדה (לד.) שלא גזרו על דם נכרית טומאה אלא בעודו לח, דתנן דם הנכרית ב"ש מטהרין וב"ה אומרים כרוקה וכמימי רגליה, מטמאין לח ואין מטמאין יבש (ב"ק לח:). שהם גרים. ודמן מטמא, יטרעין. שהמירו דתם וגזרו וטועין. שהמירו דמט וגורו על כתמיהס, שאף על פי שחטאו שהמירו, ישראלים הם אחטאו שהמירו, ישראלים הם (יבמות שם) או: רובן גרים ודמן מטמא וכישראל הם אלא שהם טועין ונוהגין בחקות הנכרים והרי הן כישראל מומר (ב"ק שם). מבין העובדי כוכבים. מבין העובדי כוכבים. שלון ישראל דרים שם (יבמות שם). אפילו מתרמוד. אלמא לאו בספק ישראל קיימי (שם סדם). מקבלין גרים מתרמוד. ולא אמרינן ישראלים ממורים הם (שם). ישראלים ממורים הם (שם). הוא סידר המשנה וכשראה דברי חכם וישרו בעיניו שנאן סתם ולא הזכיר שם אומרו עליהן, כדי שלא יהו שנויה מפי יחיד ונראין כאילו נשנו מפי המרובים ויעשו כמותן . ביצה ב:)**. אמוראי נינהו** ואליבא דר׳ יוחגן. מר סנר דלא כייל ר׳ יוחנן למימר ספר דנט פייני די אותן נודינות הלכה כסמס משנה, אלא היכא דסבירא ליה אמר בהדיא הלכה כמשנה זו, יאמורא אחרינא אמר משמיה דר' יוחנן הלכה כסתם משנה

האחורים בישרים אחות של בספק טומאה: לא נחשדו על כתמיהן. אף על גב דכתמים דרבנן מיסתבר להו דמגופה אתא: (פוהדרין פהם). דכותים גרי אריות הן. דכמינ בספר מלכים ויפלח ה' בכספק טומאה: לא נחשדו על כתמיהן, ואף על גב דכתמים דרבנן מיסתבר להו דמגופה אתא: (פוהדרין פהם). דכו וכומים כמכיני הסם וינא מלך אשור מכותה וקא תשיג שאל מקומות (ב־ק להם) והכי הם כעכו"ם גמוכים (פוהדרין פהם). הנמצאין ברי ישראל. נמקום הפקר (ב־ק שם). שלא נחשדו על כתמיהם. להפקיכן, אלא מציעין אותם שלא יטמאו בהן טהרות (שם). וחכמים מטהרין שלא נחשדו על כתמיהן לאא מציעים אותם עד שיכנסום (שם).